

legalis
administracja

| C.H.BECK

legalis

administracja

- Legalis Administracja to system informacji prawnej Wydawnictwa C.H.Beck. Od wielu lat wykorzystywany jest przez jednostki samorządu terytorialnego, pomoc społeczną, instytucje kultury, oświatę, terenową administrację rządową.
- Umożliwia dostęp do **kompletnej bazy prawa, komentarzy, rozwiązań z praktyki i poradni eksperckiej**, zapewniając sprawne działanie jednostki i kontrolę procedur administracyjnych.
- Legalis Administracja wspiera każdy urząd m.in. w takich obszarach jak: **finanse publiczne, księgowość i podatki, zatrudnienie, postępowanie administracyjne i egzekucyjne**, organizacja i ustrój urzędu, gospodarka komunalna, ochrona środowiska, prawo budowlane i nieruchomości, informacja publiczna, zamówienia publiczne.

9 poradni eksperckich
i 140 ekspertów
wspierających pracę urzędu

Ponad **9 000** nowych
praktycznych wyjaśnień
i aktualności rocznie

Codziennie aktualizowana
baza prawa

Ponad **3 mln orzeczeń**
sądów i rozstrzygnięć organów
administracji

Ponad **20 000 formularzy**
i wzorów dokumentów

Kompleksowe wsparcie każdego urzędnika

- Prezydent
- Burmistrz
- Wójt
- Dyrektor
- Kierownik
- Skarbnik
- Sekretarz
- Główny księgowy
- Radny
- Inspektor
- Referent
- Audytor
- Specjalista
- Pracownik socjalny

Łatwe wdrozenie, profesjonalna pomoc

■ Indywidualny Doradca

Doradca przygotowuje indywidualną ofertę, zawierającą zakres merytoryczny i liczbę stanowisk odpowiadających potrzebom całej jednostki. Będzie czuwał nad sprawną, fachową i terminową realizacją usługi.

■ Efektywny sposób wdrożenia

Zespół specjalistów pomoże wdrożyć System Legalis Administracja w całej jednostce, w szczególności:

- wesprze użytkowników w przeprowadzeniu **płynnej zmiany** Systemu,
- pomoże w dostosowaniu sposobu pracy z Systemem do **specyfiki urzędu** lub zespołu.

■ Szkolenia produktowe online i stacjonarne

Przez cały okres korzystania z produktu zapewniamy pomoc wyznaczonego trenera. Zadba on o stały rozwój pracowników urzędu w zakresie pracy z Systemem Legalis Administracja.

Zespół szkoleniowców zapewnia dogodne formy bezpłatnych szkoleń, grupowych i indywidualnych:

- szkolenia stacjonarne,
- szkolenia online,
- zdalna prezentacja Systemu.

Doradztwo w procesie wyboru Systemu

Robert Makowski

Odpowiada za koordynację pracy Doradców Klienta Systemu Legalis Administracja, rozwój kompetencji zespołu oraz utrzymanie wysokiej jakości współpracy z instytucjami administracji publicznej. Dzięki doświadczeniu w zarządzaniu zespołami sprzedażowymi i doradczymi skutecznie łączy cele biznesowe z indywidualnym podejściem do klienta.

✉ robert.makowski@beck.pl ☎ 604 617 973

Maciej Radeberg

Posiada ponad 10-letnie doświadczenie w doradztwie i obsłudze klientów instytucjonalnych. Współpracuje z jednostkami z województw wielkopolski, zachodnio-pomorskiego, mazowieckiego, dolnośląskiego i lubuskiego, pomagając im w pełni wykorzystywać możliwości Systemu Legalis Administracja.

✉ maciej.radeberg@beck.pl ☎ 696 537 080

Michał Kamiński

Od 2016 roku wspiera użytkowników Systemu Legalis w województwach dolnośląskim, lubelskim, łódzkim, mazowieckim i świętokrzyskim. Dzięki doświadczeniu w pracy z administracją publiczną potrafi skutecznie doradzić w zakresie optymalnego korzystania z narzędzi Legalis Administracja.

✉ michal.kaminski@beck.pl ☎ 604 615 769

Katarzyna Dębska

Z Systemem Legalis związana od 2024 roku. Wspiera instytucje z województw małopolskiego, opolskiego i śląskiego, pomagając w bieżącej obsłudze i wdrażaniu rozwiązań dopasowanych do potrzeb użytkowników. Znana z zaangażowania i otwartości na potrzeby klientów.

✉ katarzyna.debska@beck.pl ☎ 696 049 876

Sebastian Krzysztofowicz

Współpracuje z jednostkami z województw kujawsko-pomorskiego, podlaskiego, mazowieckiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Od 2024 roku pomaga użytkownikom skutecznie korzystać z zasobów Systemu, dbając o wysoką jakość obsługi i długofalowe relacje.

✉ sebastian.krzysztofowicz@beck.pl ☎ 696 536 980

Wdrożenie i szkolenia dla użytkowników

Artur Bułatowicz

Dzięki wieloletniemu doświadczeniu w obszarze szkoleń i sprzedaży dobrze rozumie oczekiwania użytkowników produktów elektronicznych Wydawnictwa C.H.Beck. Jego misją jest zapewnienie kompleksowej opieki posprzedażowej i wsparcia szkoleniowego klientom Legalis i luscasa. Dostarcza praktyczne materiały instruktażowe, dostosowane do indywidualnych potrzeb szkolenia dla urzędów i organizacji oraz otwarte webinary online. Do każdego użytkownika podchodzi indywidualnie, dostosowując formę i zakres szkolenia do specyfiki działalności.

✉ artur.bulatowicz@beck.pl ☎ 696 049 881

Paweł Łopatka

Posiada ponad 20-letnie doświadczenie w realizacji szkoleń z zakresu obsługi produktów elektronicznych Wydawnictwa C.H.Beck, tj. systemów Legalis oraz oprogramowania do zarządzania kancelarią prawną – System luscasa. Prowadzi szkolenia stacjonarne i zdalne za pomocą aplikacji MS Teams i ClickMeeting oraz cykle webinarów z najlepszych strategii wykorzystania Legalis Administracja w pracy urzędów. Ponadto realizuje warsztaty dotyczące zastosowania narzędzi sztucznej inteligencji w urzędach i firmach.

✉ pawel.lopatka@beck.pl ☎ 696 049 872

Łukasz Kołodziejek

Specjalizuje się w szkoleniach online dla większych urzędów i organizacji. W przejrzysty sposób prezentuje możliwości Legalis Administracja w oparciu o indywidualne potrzeby użytkowników. Autor cyklu filmów instruktażowych – dostępnych bezpośrednio z poziomu strony głównej systemu – dla urzędników korzystających z Legalis Administracja.

✉ lukasz.kolodziejek@beck.pl ☎ 604 616 468

Mirosław Trąbiński

Posiada ponad 10-letnie doświadczenie w prowadzeniu szkoleń zarówno online, jak i stacjonarnych. Specjalizuje się w szkoleniu jednostek samorządu terytorialnego, dostosowując przekaz do potrzeb użytkowników. Prowadzi również webinary oraz szkolenia stacjonarne z efektywnego wykorzystania Systemu Legalis Administracja w pracy urzędów, ośrodków pomocy społecznej i szkół. Szkolenia online realizuje na wielu platformach, m.in. Microsoft Teams i ClickMeeting.

✉ miroslaw.trabinski@beck.pl ☎ 697 652 184

Struktura Systemu Legalis Administracja

Aktualności i zmiany w przepisach

Redakcyjny wybór najważniejszych
zmian w przepisach

Kompletna baza aktów prawnych wraz z orzecznictwem

Codziennie aktualizowana i systemowo
powiązana baza aktów prawnych,
orzeczeń i wzorów pism

Praktyczne wyjaśnienia Tematy specjalne

Odpowiedzi na pytania zgłaszane przez
jednostki sektora publicznego zawierające
gotowe rozwiązania poparte podstawą prawną
Więcej informacji → s. 11

Strefy specjalne

Miejsce w systemie, które zawiera zintegrowane treści
dotyczące konkretnego obszaru zainteresowania
użytkownika. Dostępne strefy specjalne: kontrola
zarządcza, zrównoważony rozwój, AI w sektorze
publicznym

Więcej informacji → s. 9

legalis administracja

Szukaj...

Menu Spis treści Metryka <

- > Akty Prawne
- > Orzeczenia
- > Interpretacje
- > Translator

- > Aktualności
- > Praktyczne wyjaśnienia
- > Analizy
- > Procedury
- > Tematy specjalne
- > Kierunki orzecznicze
- > Poradniki
- > Komentarze
- > Czasopisma

- > Formularze i wzory pism
- > Kalkulatory
- > Informatory

- > Szkolenia video
- > Legalis - filmy instruktażowe

AKTUALNOŚCI

- 28.11.2025 -

- 1 Optacanie składek na Fundusz Pracy przez osoby podejmujące pracę za granicą u pracodawcy zagranicą od 1 grudnia 2025 roku
- 2 Parlament Europejski popiera uproszczenia w procedurach dotyczących wylesiania

- 27.11.2025 -

- 1 Prawie 18 tys. osób zapisało się już na szkolenia pilotażowego programu „wGotowości”
- 2 Sejm uchwalił ustawę wzmacniającą ochronę użytkowników w internecie
- 3 W 2026 roku limit 30-krotności przekroczy 280 000

NAJNOWSZE ARTYKUŁY

TEMATY SPECJALNE

- 1 Obowiązki pracodawcy na przetomie 2025 i 2026
- 2 Pierwsza pomoc w zakładzie pracy i w szkole – obowiązki pracodawcy, służby BHP i kwalifikacje osób szkoleniowych

PRAKTYCZNE WYJAŚNIENIA

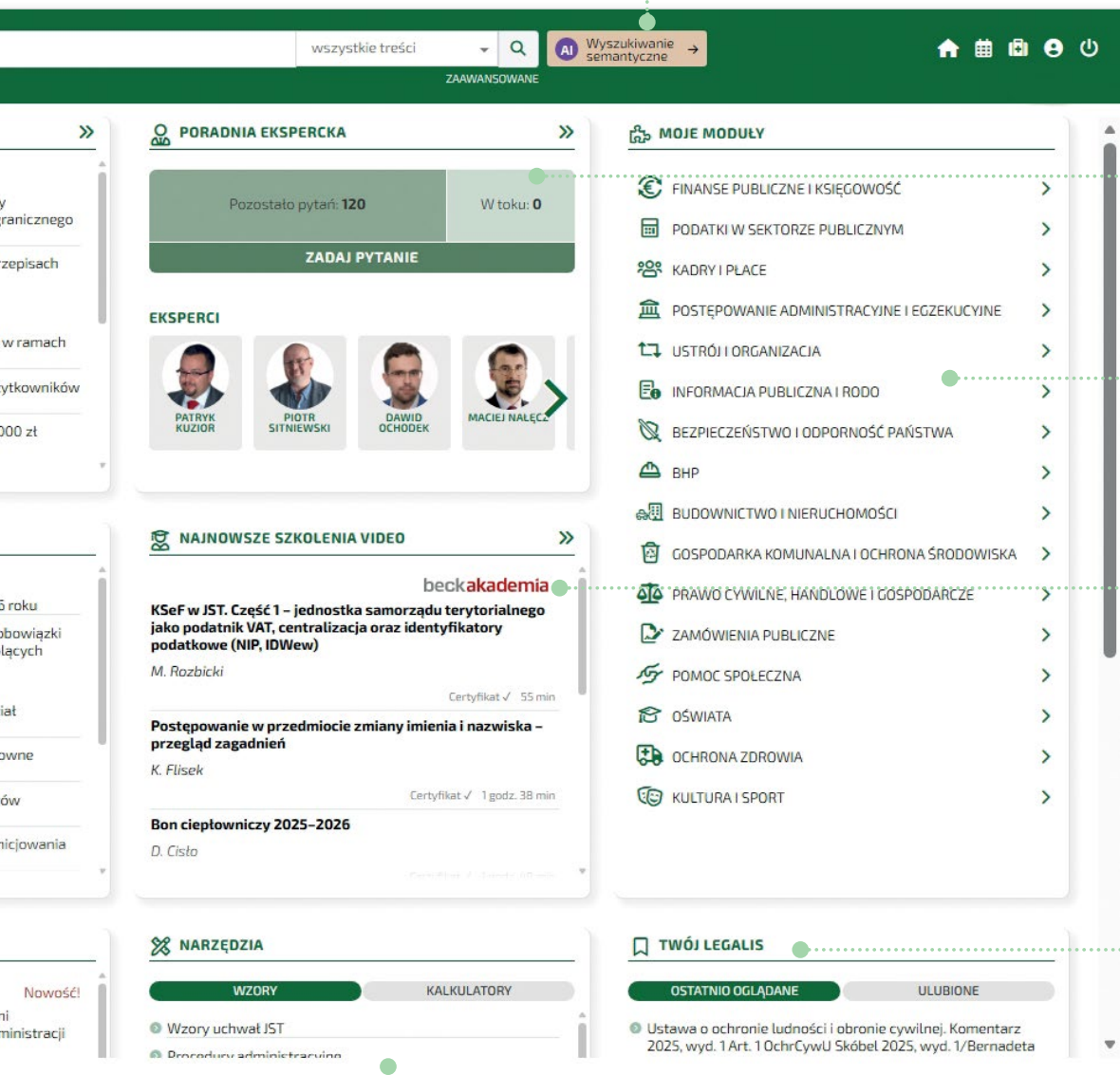
- 1 Załączenie aktu notarialnego do wniosku o podjęcie nieruchomości
- 2 Uchylenie decyzji o warunkach zabudowy – procedura rozpoznania sprawy
- 3 Jak rozumieć pochodzenie wykonawców i wyrobów medycznych
- 4 Uprawnienia związku zawodowego w zakresie zmian układu zbiorowego pracy

STREFY SPECJALNE

AI w sektorze publicznym

Jak zgodnie z obowiązującymi przepisami wykorzystać sztuczną inteligencję w administracji publicznej

Najnowsze dzienniki:
Dz.U. poz. 1646, M.P. poz. 1211

Wyszukiwanie semantyczne

Funkcjonalność oparta o sztuczną inteligencję, umożliwia intuicyjne przeszukiwanie bazy praktycznych wyjaśnień w języku naturalnym

Więcej informacji → s. 21

Poradnia ekspercka

Gwarantuje szybką pomoc w kwestiach budzących wątpliwości

Więcej informacji → s. 19

Moduły tematyczne

Zestawienie wszystkich modułów zawartych w Systemie Legalis Administracja

Szkolenia video

Umożliwiają rozwijanie wiedzy razem z ekspertami Beck Akademii dzięki stałemu dostępowi do nagranych szkoleń

Więcej informacji → s. 20

Twój Legalis

Sekcja ostatnio oglądanych przez użytkownika dokumentów, zbiór ulubionych treści

Baza wzorów, formularzy, procedur i uchwał

Umożliwia szybkie przygotowanie formularzy, instrukcji, deklaracji, umów i innych niezbędnych dokumentów

Fundament decyzji urzędowych

System Legalis Administracja zawiera **16 obszarów tematycznych**, odpowiadających typowym zadaniom jednostki samorządu terytorialnego.

Finanse publiczne
i księgowość

Podatki w sektorze
publicznym

Kadry i płace

Postępowanie
administracyjne
i egzekucyjne

Ustrój i organizacja

Informacja publiczna
i RODO

Bezpieczeństwo
i odporność państwa

BHP

Budownictwo
i nieruchomości

Gospodarka
komunalna
i ochrona środowiska

Prawo cywilne,
handlowe
i gospodarcze

Zamówienia
publiczne

Pomoc społeczna

Oświata

Ochrona zdrowia

Kultura i sport

Strefy specjalne

AI w sektorze publicznym

Strefa specjalna AI w sektorze publicznym oferuje dedykowane miejsce, zawierające **praktyczne treści** dotyczące świadomego i zgodnego z przepisami prawa korzystania z systemów **sztucznej inteligencji**.

Dostarcza niezbędnych narzędzi, stanowiących bazę wiedzy dotyczącą ryzyk, zagrożeń (nie tylko prawnych, ale i wizerunkowych), potencjalnych kar, odpowiedzialności w przypadku błędnego wdrażania i korzystania z systemów AI.

Kontrola zarządcza

Strefa specjalna powstała z myślą wsparcia w procesie kontroli zarządczej, zarządzaniu ryzykiem oraz prowadzeniem audytu wewnętrznego.

Skierowana do każdego kierownika w sektorze finansów publicznych, pracowników działu księgowości, osób koordynujących zarządzanie ryzykiem, kontrolerów oraz urzędników przeprowadzających audyty.

Zrównoważony rozwój

Strefa łączy w sobie **aspekty środowiskowe, finansowe, gospodarcze, kadrowo-społeczne** i związane z gospodarką nieruchomości, budownictwem, ładem przestrzennym i gospodarką komunalną. Odpowiada na pytanie: czym jest zrównoważony samorząd.

Dostarcza niezbędnych narzędzi do kierowania działaniami samorządu w wymienionych dziedzinach zgodnie z zasadami zrównoważonej gospodarki i ochrony środowiska.

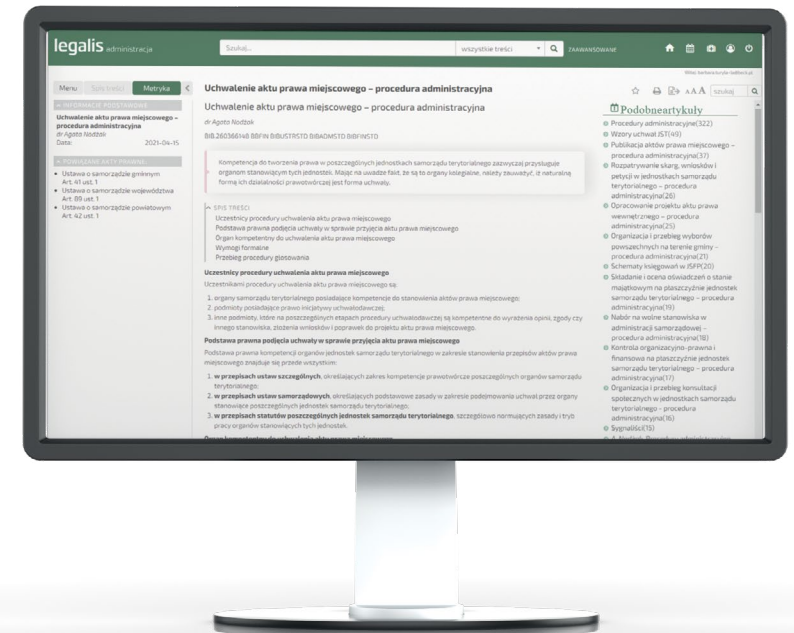
Procedury administracyjne

Omówienie kluczowych elementów poprzedzających wydanie decyzji administracyjnej, podatkowej bądź aktu prawa miejscowego:

- strony postępowania,
- organ uprawniony do wydania decyzji/uchwały,
- wszczęcie postępowania,
- prowadzenie postępowania wyjaśniającego/dowodowego w danym typie sprawy,
- możliwe rozstrzygnięcie,
- termin wydania decyzji/uchwały,
- uzasadnienie faktyczne i prawne decyzji/uchwały,
- wzruszalność decyzji lub tryb zmiany uchwały,
- wzór dokumentu wydawanego po przeprowadzeniu procedury.

Rozwiązania z praktyki

Pomoc w zrozumieniu i stosowaniu przepisów

Praktyczne wyjaśnienia

Główny typ treści poradniczych w Systemie Legalis Administracja, zawierający szczegółowe omówienie rozwiązania problemu wywodzącego się z praktyki specjalistów. Każde praktyczne wyjaśnienie opracowane jest przez eksperta z doświadczeniem w stosowaniu przepisów.

Podstawa prawna
Przytoczenie konkretnych przepisów, które znalazły zastosowanie w odpowiedzi

Oznaczenie aktualności praktycznych wyjaśnień

Inteligentny system, który automatycznie informuje o zmianach w przepisach prawnych powiązanych z treścią praktycznych wyjaśnień.

The screenshot shows the Legalis Administracja interface. The main article is titled "Lokal mieszkalny będący w posiadaniu spółki a podatek od nieruchomości". It includes a warning: "Od momentu publikacji część podstaw prawnych uległa zmianie. Jednostki redakcyjne znowelizowanych aktów prawnych zostały zaznaczone w tekście." The article text discusses the tax liability for a residential unit owned by a company. A "WAŻNE" (Important) section highlights that certain buildings are not included in the tax base according to Article 5 of the Act on Local Taxes.

Stan faktyczny
Zwięzła treść pytania lub teza problemowa

Czytelna odpowiedź
Rozwiązanie problemu w pierwszym akapicie

Uzasadnienie

Rozwinięcie tezy zawartej w odpowiedzi poparte logiczną argumentacją, wzbogaconą o orzecznictwo i stanowiska organów

Wzory i tabele

Schematyczne zobrazowanie zagadnienia w celu lepszego przedstawienia problemu

Tabela 1. Konta budżetu podlegające weryfikacji

Wyszczególnienie kont budżetu	Dokumenty stanowiące podstawę weryfikacji salda z ksiąg rachunkowych
222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”	Podstawą weryfikacji salda pozostającego na koniec roku mogą być: – sprawozdanie Rb-27, Rb-27S, sprawozdanie Rb-27ZZ, sporządzone przez jednostki organizacyjne, – ewidencja konta 130 w zakresie dochodów zrealizowanych przez jednostkę

Wzory uchwał JST

Chełmno. „Miasto zakochanych”. Widok na rynek starego miasta.

> Wzór

Uchwała w sprawie określenia emisji obligacji komunalnych (plik doc)

Podgląd wzoru może zawierać jego fragment. Pobierz plik, aby zapoznać się z całym wzorem. Pobierz wzór

**Uchwała nr
Rady
z dnia**

W sprawie w sprawie emisji obligacji komunalnych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. b ustawy z 8.3.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.), art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z 27.8.2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 277 ze zm.) oraz art. 2 pkt 5 i art. 32 ust. 1 oraz 33 pkt 2 ustawy z 15.1.2015 r. o obligacjach (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 483), Rada Gminy uchwała, co następuje:

Objaśnienia

W ustawie z 15.1.2015 r. o obligacjach (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 483 ze zm., dalej: ObligU) wyróżnia się dwa rodzaje papierów tego typu. Obligacje imienne dają uprawnienia z obligacji imiennie oznaczonemu adresatowi, który jest określony w treści dokumentu. Taka osoba może realizować swoje uprawnienia z obligacji po wykazaniu tożsamości, tak by nie było wątpliwości co do rzeczywistego charakteru uprawnionego z dokumentu. Kolejnym rodzajem obligacji wymienionym w ObligU będą obligacje na okaziciela. Charakter tego typu obligacji wyraża się w tym, że uprawnienia w nich wskazane nie są wykonywane przez indywidualnego adresata, ponieważ nie jest on w dokumencie obligacji wskazany. Uprawnionym na podstawie takiego dokumentu będzie zatem jego każdorazowy posiadacz.

Na mocy art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z 27.8.2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., dalej: FinPubU) konieczne jest określenie w uchwale budżetowej limitu zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 FinPubU. Podejmując uchwałę o emisji obligacji komunalnych konieczne jest określenie zobowiązań w sposób zgodny z zapisami uchwały budżetowej w tym zakresie. Spójność obu uchwał gwarantuje ich poprawność merytoryczną. Należy również pamiętać o art. 52 ust. 1 pkt 2 FinPubU, zgodnie z którym ujęte w budżecie państwa, budżetach jednostek samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych wydatki oraz łączne rozchody - stanowią nieprzekraczalny limit. Na gruncie ObligU konieczne jest także wskazanie, czy będą one posiadały formę dokumentu, czy też nie.

W przypadku zabezpieczenia obligacji (można wskazać sposób zabezpieczenia lub nie) należy również wskazać wysokość, formę i warunki tego zabezpieczenia, w tym informację o sposobie zaspokojenia z przedmiotu zabezpieczenia, datę ustanowienia zabezpieczenia lub planowany termin jego ustanowienia oraz wycenę, o której mowa w art. 30 ObligU, lub skrótt tej wyceny i uzasadnienie wyboru podmiotu dokonującego wyceny.

Dokument do pobrania w wersji edytowalnej

Podstawy prawne

W kluczowych wzorach – objaśnienie istotnych elementów uchwał wraz z orzecnictwem RIO i sądów administracyjnych

Analizy

Prawidłowe rozwiązania kontrowersyjnych i problematycznych zagadnień dotyczących wybranych kwestii, na które nie ma jednoznacznej odpowiedzi w przepisach.

Kwestia problemowa

Najczęściej stosowane w praktyce rozwiązania

Linie orzecznicze i stanowiska urzędowe

Ryzyka jednostki związane z podjęciem niezgodnych z przepisami rozwiązań

Autorskie rekomendacje rozwiązania problemu zwieńczone przykładem

przepis art. 64 KC, ani nawet uchwała o przeznaczaniu określonych lokali do wykupu na preferencyjnych zasadach przez najemców, nie

możliwość dokonania radzie, koniecznego przy przepisach uprawniających, wyważenia argumentów i oceny zasadności przyznania takiego

a. posiadającym tytuł prawny w postaci umowy najmu lub dzierżawy na czas nieoznaczony.

Przyznanie pierwszeństwa w drodze uchwały rady gminy najemcy lub dzierżawcy w nabyciu nieruchomości gminnej
Autor: Agnieszka Żelazna

W jakich granicach można rozszerzać przyznanie radzie gminy uprawnienie do – w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność gminy – rozszerzenia (poza przypadki uregulowane wprost w przepisach GospNierU, zwł. w art. 34 ust. 1 GospNierU) w drodze uchwały, pierwszeństwa w nabywaniu lokali gminnych?

PROBLEM:
W art. 34 ust. 6 ustawy z 21.8.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 ze zm.; dalej: GospNierU) ustawodawca przyznał radzie gminy – w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność gminy – uprawnienie do rozszerzenia (poza przypadki uregulowane wprost w przepisach GospNierU, zwł. w art. 34 ust. 1 GospNierU) w drodze uchwały, pierwszeństwa w nabywaniu lokali gminnych, poprzez przyznanie tego prawa najemcom lub dzierżawcom tych lokali, innym jednak niż wymienieni w art. 34 ust. 1 pkt 3 GospNierU. Dotyczy to przy tym jedynie budynków mieszkalnych lub użytkowych stanowiących w całości przedmiot najmu lub dzierżawy.

W przypadku realizacji pierwszeństwa, o którym mowa wyżej, przedmiotem zbycia powinna być nieruchomość wraz z gruntem niezbędnym do racjonalnego korzystania z budynku. Przed wprowadzeniem do GospNierU art. 34 ust. 6b – zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie – wątpliwości budził obszar gruntu, który wraz z takim budynkiem miał być zbyty.

Przykład
Wskazuje się, iż w przypadku umów najmu obejmujących całe budynki (zwłaszcza domy jednorodzinne) kwestia zakresu korzystania przez najemcę z gruntu często w ogóle nie jest regulowana. Tym samym, art. 34 ust. 6b GospNierU dotyczący zbycia wraz z budynkiem gruntu niezbędnego do racjonalnego korzystania z nieruchomości ma istotne znaczenie dla określenia obszaru nieruchomości, jaka może zostać zbyta w trybie bezprzetargowym.

Kompetencje organu stanowiącego gminy w zakresie przyznawania prawa pierwszeństwa nabycia budynków mieszkalnych lub użytkowych stanowiących w całości przedmiot najmu lub dzierżawy zostały jednocześnie ograniczone przez ustawodawcę. Rada gminy nie może bowiem przyznać pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości, o których mowa w art. 57 ust. 1 i art. 60 ust. 1 GospNierU – tj. nieruchomości, które pozostały po zlikwidowanej lub sprywatyzowanej państwowej osobie prawnej oraz wybrane nieruchomości, którymi gospodaruje minister właściwy ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Na tle powyższych przepisów, zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie (w tym również w ramach nadzoru) powstały liczne wątpliwości odnośnie ustalenia prawidłowej, w szczególności zaś dopuszczalnej i zgodnej z przepisami, treści uchwały przyznającej wspomniane pierwszeństwo.

Zgłaszano też wątpliwości odnośnie skutków prawnych uchwały podjętej z kolei zgodnie z prawem, w zakresie możliwości domagania się przez najemcę lub dzierżawcę sprzedaży lokalu przez gminę.

W PRAKTYCE:
Jak wskazuje praktyka, sposób zastosowania przez organy stanowiące gmin art. 34 ust. 6 GospNierU, bywa różny, co często prowadzi do stwierdzenia nieważności podejmowanych w tym przedmiocie uchwał przez organy nadzoru w wyniku przeprowadzonej kontroli, na skutek uznania ich za sprzeczne lub naruszające obowiązujące przepisy prawa, w tym wykraczające poza zakres delegacji ustawowej przyznanej radzie gminy przez ustawodawcę w powołanym wyżej przepisie.

W myśl bowiem art. 91 ust. 1 ustawy z 8.3.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.; dalej: SamGminU) uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. Stwierdzenie nieważności uchwały może nastąpić wtedy, gdy postępuje ona w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawa, co jest oczywiste i bezpośrednie oraz wynika wprost z treści tego przepisu. Nie jest przy tym konieczne rażące naruszenie prawa, jakie jest z kolei niezbędnym warunkiem stwierdzenia nieważności decyzji czy postanowienia wydawanych przez organy administracji publicznej.

Przykłady zapisów uchwał, w których treści organy stanowiące gmin przyznały (rozszerzyły) prawo pierwszeństwa w nabywaniu lokali gminnych ich najemcom lub dzierżawcom w sposób naruszający jednak obowiązujące przepisy prawa:

1. „Prezydent Miasta może udzielić pierwszeństwa w nabyciu samodzielnych lokali użytkowych oraz nieruchomości zabudowanej budynkiem użytkowym, w którym znajduje się jeden lokal użytkowy zajmowany w całości przez najemcę, dzierżawcę lub współnajemców, współdzierżawców, w trybie bezprzetargowym osobom fizycznym, osobom prawnym, jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej spełniającym następujące warunki łącznie:

przedaży, wyniku
y, kolowanie y. Fakt
chyba że stawia z
Gminy, z i prawa
uchwórcę, wynika
starowania nie ma awa do
je inne niż ających dożenia

adawę oraz zniowy; m tych
nakładów rznego awa lub
mniej 5 lat, zeństwa nski w
pkowego.” wowa, a jemy,
i położonej stawy o
budynki, z yterium
to nabywcy
tego ponosi homość
obowiązków hających
się kosztów e do art.
formie aktu i. Skoro
tem umowy a prawa
wstępuje
– będących stanowi
przedmiotu podjęta dstawy
lualny, nie miejsce y (wyr.
niny prócz
a żadnych kosztów z 2021
dzierżawców dstawy
na jego 559 ze
o. Uchwała nie jak
nie. Na jej gniecie ma
to bowiem

Treści poradnicze

Kierunki orzecznicze

- Omówienie zagadnienia merytorycznego wraz z przeglądem dominujących poglądów sądów.
- Przykłady orzeczeń ilustrujących poszczególne stanowiska.
- Ekspertyczne komentarze do wybranych orzeczeń.
- Propozycję argumentacji prawnej przydatnej w sporze sądowym.
- Wskazówki ułatwiające analizę orzeczeń, powiązania z aktami prawnymi i hasłami.

Wzory dokumentów

- Formularze urzędowe niezbędne w każdym urzędzie.
- Autorskie wzory umów i instrukcji.
- Format WORD i PDF.
- Wzory dostępne przez strony modułowe, wyszukiwarkę oraz z poziomu konkretnych przepisów.

Tematy specjalne

- Kompleksowy zbiór artykułów, wybór istotnych orzeczeń oraz komentarzy i poradników związanych z wybraną tematyką.
- Na bieżąco rozwijany i zawsze aktualny zasób niezbędnych informacji – dopasowany do potrzeb każdego urzędnika.

Czasopisma

- Dostęp do pełnej treści czasopism przeznaczonych dla specjalistów, m.in. *Prawo zamówień publicznych*, *Nieruchomości*, *Kontrola zarządcza w jednostkach sektora publicznego*.
- Szeroki zakres merytoryczny.
- Analizy zmian w przepisach.
- Omówienie planowanych zmian legislacyjnych wraz ze wskazaniem ich skutków.

Przepisy prawa polskiego i UE

- Ujednolicone **prawo polskie i unijne**
- **Prawo miejscowe** w podziale na dzienniki urzędowe województw
- **Codzienna aktualizacja** i możliwość porównywania różnych wersji przepisów
- Czytelna prezentacja ostatnich zmian w akcie normatywnym
- **Powiązanie przepisu z praktycznymi wyjaśnieniami**, aktualnościami, wzorami pism i innymi treściami odautorskimi
- Dostęp do oryginałów aktów prawnych

Orzecznictwo i interpretacje

- Największa baza orzeczeń wszystkich sądów, w tym SN, NSA, TSUE
- Orzeczenia administracji: SKO, RIO, KIO, wojewodów
- Interpretacje izb, urzędów skarbowych, Ministerstwa Finansów

Alerty do jednostek redakcyjnych aktu prawnego

- Indywidualne ustawianie powiadomień o zmianie brzmienia danej jednostki redakcyjnej aktu prawnego
- Powiadomienie na e-mail
- Łatwe sprawdzenie powiązanych orzeczeń oraz piśmiennictwa

The screenshot shows the 'legalis administracja' website. The top navigation bar includes a search bar with 'finanse publiczne' and 'wszystkie treści', and a button for 'Wyszukiwanie semantyczne'. Below the navigation bar, the main content area is titled 'Finanse publiczne' and features a 'Widok aktu' dropdown menu. The left sidebar contains 'INFORMACJE PODSTAWOWE' and 'RELACJE' sections. The main content area displays the 'Ustawa o finansach publicznych' with a list of related acts and judgments, including 'Dz.U. z 2025 r. poz. 39' and 'Dz.U. z 2024 r. poz. 1530'. A 'Porównaj wersje' button is visible in the center of the page.

Wsparcie autorytetów prawa

Poradniki dla sektora publicznego

Bestsellerowe poradniki dla sekretarzy, skarbników, kierowników jednostki, urzędników powiązane z systemem aktów prawnych.

Uznane serie wydawnicze C.H.Beck, m.in.: *Sektor publiczny w praktyce*, *Vademecum specjalisty*, *Nieruchomości*.

Kompleksowe omówienie zmian i nowych przepisów oraz ich wpływu na określone instytucje czy procedury, a także przykłady rozwiązań z praktyki, wzory dokumentów, stanowiska urzędowe i orzecznictwo.

Dodatkowo stale powiększana baza publikacji online przygotowywanych wyłącznie dla użytkowników Legalis Administracja.

Blisko 1 000 poradników, m.in.:

- *Klasyfikacja budżetowa*, redakcja Wojciech Lachiewicz
- *Księgowania w układzie sprawozdawczości finansowej*, redakcja Mieczysława Cellary, Monika Kaczurak-Kozak
- *Dokumentacja czasu pracy. Wyjaśnienia, obliczenia, przykłady i wzory*, Łukasz Prasolek
- *Plan ogólny. Podstawa planowania przestrzennego w gminie*, Dagmara Kafar, dr Kazimierz Pawlik
- *Vademecum zamawiającego*, redakcja Andrzeła Gawrońska-Baran
- *Świadczenia rodzinne + wzory do pobrania*, Piotr Mrozek, Ewa Pawka-Nowak
- *System kaucyjny w Polsce w 2025 roku – prawne i podatkowe aspekty wdrożenia*, redakcja dr Katarzyna Barańska
- *Przedsięwzięcia OZE. Aspekty prawne*, Anna Siwkowska

Komentarze C.H.Beck

Komplet komentarzy C.H.Beck do kluczowych kodeksów, ustaw i rozporządzeń z zakresu administracji publicznej.

Pogłębione analizy i interpretacje przydatne w pracy każdego urzędnika.

Treść prezentowana w postaci komentarza do poszczególnych paragrafów lub artykułów aktu prawnego.

Oprócz zbioru rozszerzanego o publikacje zgodnie z bieżącym cyklem wydawniczym, Legalis Administracja zawiera także komentarze publikowane wyłącznie online w serii **BeckOK** oraz **Komentarze specjalistyczne** przygotowywane jedynie dla użytkowników Systemu.

Wybrane tytuły:

- *Ustawa o samorządzie gminnym*, redakcja: dr Paweł Drembkowski, dr hab. Patrycja Joanna Suwaj
- *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, redakcja prof. dr hab. Roman Hauser, prof. dr hab. Marek Wierzbowski
- *Ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej. Komentarz + wzory do pobrania* redakcja Bernadeta Skóbel
- *Kodeks pracy*, redakcja prof. dr hab. Wojciech Muszalski, dr hab. Krzysztof Walczak
- *Ustawa o pracownikach samorządowych*, Marek Rotkiewicz
- *Karta Nauczyciela. Komentarz*, Krzysztof Lisowski, Krzysztof Stradomski
- *Prawo zamówień publicznych. Komentarz*, Paweł Granecki, Iga Granecka
- *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, redakcja dr Agnieszka Mikos-Sitek
- *Ustawa o gospodarce nieruchomościami*, dr hab. Jacek Jaworski, Arkadiusz Prusaczyk, Adam Tułodziecki, Marian Wolanin
- *Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Komentarz*, dr Grzegorz Wrona
- *Prawo oświatowe. Komentarz*, redakcja dr hab. Grzegorz Krawiec

Poradnia ekspercka

Uzyskaj odpowiedź w indywidualnej sprawie od jednego ze **140** ekspertów, m.in.:

Finanse publiczne, księgowość i podatki

Urszula Winkowska-Zakrzewska

Prawnik, ekspert z zakresu finansów publicznych ze szczególnym uwzględnieniem rachunkowości budżetowej.

Kadry i płace

Maciej Nałęcz

Prawnik, specjalista z zakresu prawa pracy z wieloletnim doświadczeniem, szkoleniowiec i autor książek.

Zamówienia publiczne

Andrzej Gawrońska-Baran

Radca prawny, doktor nauk prawnych. Była wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych i wieloletni pracownik Departamentu Prawnego tego urzędu.

Budownictwo i nieruchomości

Dagmara Kafar

Kieruje działem procedur w firmie zajmującej się koordynacją procesów inwestycyjnych. Do niedawna kierowała oddziałem wydającym decyzje administracyjne związane z warunkami zabudowy i ustalania lokalizacji inwestycji celu publicznego, pozwolenia na budowę.

Oświata

Patryk Kuzior

Doktor nauk prawnych, autor publikacji naukowych, w tym dotyczących wielu aspektów funkcjonowania systemu oświaty. Wieloletni pracownik administracji rządowej i samorządowej. Uhonorowany Medalem KEN za wkład w rozwój oraz prawidłowe stosowanie prawa oświatowego.

Dostęp do informacji publicznej

Piotr Sitniewski

Doktor hab. nauk prawnych, adwokat, adiunkt na WPIA UWM, prezes fundacji JAWNOSC.PL, doradca strategiczny w administracji publicznej realizacji zasady jawności. Prowadzący szkolenia i doradztwo zasad jawności życia publicznego. Autor kilkunastu książek z zakresu jawności.

Pomoc społeczna

Piotr Piskozub

Doktor nauk prawnych, radca prawny; adiunkt w Katedrze Prawa Cywilnego UMCS, trener szkoleń; autor publikacji z prawa cywilnego, rodzinnego oraz administracyjnego; konsultant prawny kilkunastu OPS oraz punktów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Anna Kiepas-Kokot

Dr hab. inż. w dyscyplinie naukowej ochrona i kształtowanie środowiska; adiunkt w Katedrze Ekologii, Ochrony i Kształtowania Środowiska Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Jak działa poradnia ekspercka?

1 Wejść do poradni wprost z Systemu Legalis Administracja, by rozwiązać swój indywidualny problem.

2 Wybierz zakres tematyczny i wprowadź treść pytania do formularza lub zadaj pytanie telefonicznie.

3 Sprawdź znalezione przez AI odpowiedzi na pytania dotyczące podobnych kwestii.

4 Jeśli znalezione wyjaśnienie nie będzie satysfakcjonujące, możesz nadal zadać swoje pytanie. Pisemną odpowiedź otrzymasz maksymalnie do 5 dni roboczych.

Odpowiedzi na wszystkie Twoje pytania widoczne są tylko dla Ciebie. Możesz je łatwo skopiować lub wydrukować

Data	Id pytania	Treść pytania	Zakres tematyczny	Status
14.05.2021	274073	Czy niezapłacone faktury (powyżej 90 dni) dla podmiotu powiązanego (10...	Księgowość i podatki	W toku
10.05.2021	488232	Przedstawiciel handlowy, a możliwość skorzystania z ryczałtu od przycho...	Księgowość i podatki	Zakończono
06.05.2021	688398	Rodzice udzielił mi pożyczkę, którą przeznaczyłem na sfinansowanie kos...	Księgowość i podatki	Zakończono
06.05.2021	266152	Spółka świadcząca usługi transportowe w związku z prowadzoną działal...	Kadry i płace	Zakończono

Szkolenia video

Zwiększaj swoje kompetencje jako urzędnika
i rozwijaj wiedzę razem z ekspertami dzięki
stałemu dostępowi do nagranych szkoleń video

■ Szkolenia dla urzędników

- Szeroki zakres tematyczny (m.in. finanse publiczne, kadry i płace, zamówienia publiczne, postępowanie administracyjne, gospodarka komunalna, ochrona środowiska, gospodarka nieruchomościami, oświata, zarządzanie sytuacją kryzysową)
- Dostępność przez cały okres trwania abonamentu

■ Najlepsi prowadzący

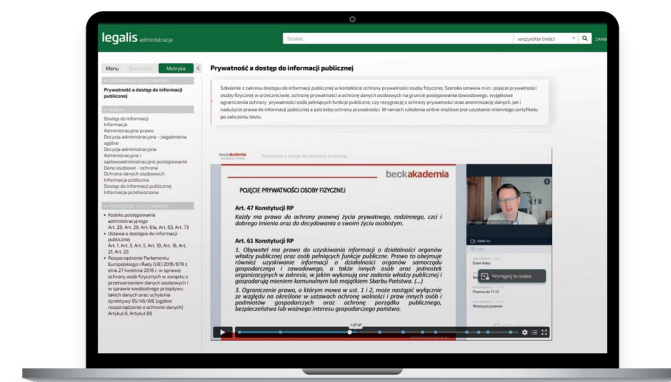
- Eksperti z wieloletnim doświadczeniem praktycznym
- Praktycy stale współpracujący z C.H.Beck na platformie Beck Akademii

■ Materiały powiązane

- Możliwość pobrania prezentacji wyświetlanej podczas szkolenia
- Podstawy prawne do każdego szkolenia wraz z linkiem do aktu prawnego

■ Imienne certyfikaty

- Po obejrzeniu szkolenia i rozwiązaniu testu
możliwość uzyskania certyfikatu
potwierdzającego udział w szkoleniu

Wyszukiwanie semantyczne

Funkcjonalność w Systemie Legalis Administracja, **oparta o sztuczną inteligencję**, umożliwia intuicyjne przeszukiwanie bazy **praktycznych wyjaśnień w języku naturalnym**.

Dla każdego użytkownika Legalis Administracja, który chce:

- szybciej dotrzeć do rzetelnych wyjaśnień,
- korzystać z intuicyjnego wyszukiwania,
- pracować efektywniej, niezależnie od stopnia złożoności problemu.

AI Jak skorzystać z wyszukiwania semantycznego?

1 Kliknij w „Wyszukiwanie semantyczne”, które znajduje się w prawym górnym rogu systemu.

The screenshot displays the Legalis AI search interface. At the top, there is a search bar with the text "Szukaj..." and a dropdown menu set to "wszystkie treści". To the right of the search bar is a button labeled "AI Wyszukiwanie semantyczne". Below the search bar, the interface is divided into several sections: "Menu" with options like "Aktualności", "Praktyczne wyjaśnienia", and "Analizy"; "AKTUALNOŚCI" with news items dated 28.11.2025 and 27.11.2025; and "MOJE MODUŁY" with categories like "FINANSE PUBLICZNE I KS", "PODATKI W SEKTORZE P", "KADRY I PLACE", "POSTĘPOWANIE ADMINI", and "USTRÓJ I ORGANIZACJA". A modal window titled "Wyszukiwanie semantyczne" is open, showing a search query: "W związku z przyznaniem od 1 lipca pracownikom jednostek organizacyjnych pomocy społecznej specjalnych dodatków motywacyjnych w wysokości 1000 zł brutto miesięcznie, czy przysługuje on również kierownikom Ośrodków Pomocy Społecznej czy tylko pracownikom socjalnym?". Below the query, there are search results, including one titled "Uprawnienie kierownika ośrodka pomocy społecznej do dodatku motywacyjnego" with a date range of "2024-08-31".

2 Opisz językiem naturalnym problem i stan faktyczny.

3 Sprawdź jakość prezentowanych praktycznych wyjaśnień.

Wybrani użytkownicy Systemu Legalis Administracja

Urząd Miejski
w Dreźnie

Urząd Miasta i Gminy
w Międzychodzie

Urząd Gminy
Grajewo

Urząd Miasta
Olsztyna

Urząd Miejski
w Żarach

Urząd Miejski
w Sulejowie

Urząd Miasta
Chodzież

Urząd Miasta
Luboń

Urząd Gminy
Gozdowo

Urząd Gminy
Szczutowo

Urząd Miasta i Gminy
w Niepołomicach

Cennik

JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

GMINA	POWIAT	WOJEWÓDZTWO
4 500 zł	7 500 zł	12 000 zł

Dodatkowe stanowisko VIP: 30% ceny wybranej wersji Systemu.

POZOSTAŁE JEDNOSTKI SEKTORA PUBLICZNEGO

Wycena indywidualna

PORADNIA EKSPERCKA

10 pytań	25 pytań	50 pytań
2 000 zł	4 000 zł	7 000 zł

Ceny brutto zawierają 23% VAT.

legalis administracja

Licencja umożliwia dostęp nieograniczonej liczbie użytkowników sieci wewnętrznej, zidentyfikowanej przez jej zewnętrzny adres IP.

Ceny licencji rocznych. Cennik obowiązuje od 31.10.2025 r.

Podane ceny są cenami BRUTTO i zawierają podatek VAT 23%. Cennik nie jest ofertą handlową w rozumieniu art. 66, par. 1 Kodeksu cywilnego.

Przy zakupie dostępu dla jednostek organizacyjnych przez urząd gminy lub miasta cena podlega indywidualnej negocjacji.

Pozostałe jednostki sektora publicznego:

- jednostki pomocy społecznej, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, gospodarki komunalnej,
- powiatowe urzędy pracy, inspekcje: sanitarna, weterynaryjna, epidemiologiczna,
- urzędy pracy, zarządy dróg, nadzoru budowlanego, stacje i inspektoraty oraz staż pożarna.

Doradca Klienta:

22 311 22 22

legalis administracja

gov.legalis.pl